

VEUS SILENCIADES

Francisco Daniel Garcés – 53383442M

Irina Sánchez Chulio – 73657198C

Hugo Doménech Fabregat – Tutor

ÍNDEX

1. Introducció	pàg. 2
2. Objectius	pàg. 3
3. Desenvolupament	pàg. 3
3.1. L'equip de treball	pàg. 3
3.1.1. Qüestions prèvies	pàg. 4
3.2. L'equip tècnic	pàg. 5
4. El pla de treball	pàg. 6
4.1. Preproducció	pàg. 6
4.1.1. Entrevistes	pàg. 6
4.1.2. Pressupost	pàg. 9
4.2. Producció	pàg. 9
4.3. Postproducció	pàg. 10
4.4. Emissió	pàg. 11
5. Problemes detectats	pàg. 12
5.1. Preproducció	pàg. 12
5.2. Producció	pàg. 12
5.3. Postproducció	pàg. 13
6. Valoració final	pàg. 14
7. Annex	pàg. 16

1. Introducció

Els dos darrers anys de carrera obren molts interrogants. Entre d'ells, la forma de confeccionar el Treball final de grau: la modalitat, la temàtica, el nombre d'integrants, etc. En el nostre cas, les anteriors qüestions tenien fàcil resposta. Durant el transcurs de la carrera ens hem adonat que tenim molts punts en comú, però entre ells en destaca un: la defensa de la llengua i cultura pròpies. Des de primer, sota aquesta premissa, hem treballat per donar veu als sectors més oblidats de la societat valenciana, com la música en llengua pròpia, el patrimoni històric, teatre de carrer, etc., amb bons resultats acadèmics i, sobretot, personals. La confiança i la precisió en el treball van acabar de contestar les preguntes: el TFG l'havíem de fer junts i ho faríem del que més ens agrada.

A l'hora d'escollir el format mai no hem tingut cap dubte. Havia de ser un audiovisual, un format on podíem integrar tots els continguts que hem après durant la carrera en tan sols 15 minuts. Ens resulta curiós com es poden condensar les tasques de documentació i investigació; recerca de fonts; confecció de guió; fotografia; gravació i muntatge; promoció; etc., en una peça tan curta. Fer un reportatge audiovisual ens presentava l'oportunitat de fer periodisme de veres, periodisme al servei del carrer.

Tenint clars els nostres interessos, vam començar la recerca del tema. A continuació podeu trobar les quatre propostes que vam pensar en tractar:

- 50é aniversari de la publicació valenciana Cartelera Turia.
- 20é aniversari del grup teatral Albena Teatre.
- La música en valencià: l'escola creada per Obrint Pas.
- **Situació del doblatge en valencià després del tancament de RTVV.**

Tot i que ens semblen interessants i considerem que haguérem pogut realitzar qualsevol dels quatre productes audiovisuals, tornàrem a les nostres arrels i als motius pels quals vam decidir fer un reportatge audiovisual. El que volíem era tractar un tema nou, informatiu, reivindicatiu i autòcton, i l'última proposta ens semblava la més adequada per a complir el que volíem. A més a més, ens il·lusionava posar-li cara als herois de

la nostra infantesa. Després del tancament, aquelles veus tan recognoscible per la societat valenciana van caure en l'oblit, a l'igual que tot el sector que les envolta.

2. Objectius

Els objectius principals que fonamenten el nostre projecte audiovisual són:

- Explicar què ha passat amb un dels sectors més afectats pel tancament de l'ens; un sector gairebé invisible al públic i oblidat per gran part de la societat i tan necessari per a la normalització lingüística del valencià.
- Mostrar la perspectiva de tots els agents involucrats a l'àmbit: tècnics, traductors, actors...
- Explicar com s'ha fet front al tancament de l'ens RTVV i com s'ha lluitat contra el desinterés de les institucions públiques valencianes.
- Visió forània de l'estat en què ha quedat el doblatge en valencià. En el cas de Catalunya, en particular, que disposa del sector del doblatge més consolidat i normalitzat.
- Mostrar les alternatives que han hagut d'adoptar els actors de doblatge després del tancament de l'ens: doblar en castellà, abandonar el sector o emigrar.
- Explicar les perspectives de futur, amb el rerefons de l'obertura d'una nova televisió pública durant l'octubre de 2015.

3. Desenvolupament

3.1. L'equip de treball

Francisco Daniel Garcés, amb DNI: 53383442M

Irina Sánchez Chulio, amb DNI: 73657198C

Tutoritzat per Hugo Doménech Fabregat

Des d'un primer moment ha existit bona sintonia entre ambdós, per la qual cosa hem compaginat les tasques de la producció. Tot i això, més que separar les parts de la realització, ens hem assignat, per mutu acord, rols que ens han permés treballar de forma equitativa al llarg de tot el procés de confecció del reportatge.

- **Preproducció:**
  - Investigació: Recerca de material previ (Irina Sánchez Chulio)
  - Guionista: Redacció del guió literari i tècnic (Francisco Daniel Garcés)
  - Productora: Contacte amb les fonts, pacte d'entrevistes, elaboració del pressupost, etc.

Producció:

- Tècnic de so i perxista: Controla d'àudio amb diferents micròfons i gravadora (Francisco Daniel Garcés)
- Càmera i entrevistadora (Irina Sánchez Chulio)

Postproducció:

- Tècnic de so: Gravació de la locució (Francisco Daniel Garcés)
- Locució: Doblatge de la peça (Irina Sánchez Chulio)
- Muntatge i memòria (ambdós)

Tot plegat no significa que no hagem realitzat estos treballs a la inversa, ja que ens hem implicat en tot moment. Així, hem participat en tots els rols, ja que creiem que afavoreix l'aprenentatge i ofereix una visió que en deriva en una millor qualitat del producte. Crítiques n'hem fet de moltes, les hem escoltades i repensades; sempre amb la voluntat d'arribar a un consens, perquè sabem que **Veus silenciades** no és un projecte personalista: és una obra col·lectiva i acabarà signada per dos noms.

Per últim, treballs com l'elaboració del pressupost econòmic o la revisió del processos de redacció i muntatge han estat també exercits pels dos.

3.1.1. Qüestions prèvies

En un primer moment vam dissenyar un primer esbós del que anava a ser el reportatge, amb moltes fonts i, fins i tot, personalitats polítiques. Tot i això, vam fer un error: no vam comptar amb tots els agents implicats en el procés de doblatge, com els tècnics, pel que corriem el risc de caure en la monotonia.

Podem afirmar que el nostre segon plantejament, una vegada resolt el primer problema, era molt ambiciós, fet que ens va donar més d'un mal de cap. Per exemple, des d'un

principi no teníem clara l'estructura, ja que volíem donar cabuda a moltes veus sense disposar del temps que desitjaríem. Per això vam decidir, finalment, trossejar el sector del doblatge, per tal de traure-li el màxim suc possible i no superar el temps establert. Així, vam fer una selecció de fonts i vam acceptar suprimir l'apartat en què els representants polítics de l'oposició donaven la seua opinió sobre el paper que hauria de tindre una nova televisió pública valenciana pel que fa al doblatge en llengua pròpia. La justificació és lògica, ja que seria un problema elegir un partit polític sense despertar reaccions adverses entre els espectadors i, al mateix temps polititzar el reportatge.

Una altre dels dubtes inicials va ser la temor per les imatges de recurs, ja que no aconseguíem imaginar-ne molt més enllà d'un estudi de gravació. A pesar de tot, a l'hora de gravar vam aconseguir captar un bon grapat d'instantànies aptes per a l'emissió. A més, un altre temor inicial era la possibilitat que el resultat final quedara molt crític amb el partit de govern, però amb la visualització d'altres reportatges sobre el tancament de Canal Nou vam oblidar aquesta por.

3.2. L'equip tècnic

Per a la gravació del reportatge hem optat per usar material cedit pel Departament de Comunicació de la Universitat Jaume I de Castelló. Pel que fa a la càmera, hem fet ús d'una HVR-Z1E de Sony, un dispositiu que permet gravar en diferents tipus de formats. Gràcies al format HDV, l'aparell permet captar imatges d'alta definició en una cinta DV estàndard, fàcil de trobar al mercat, molt rentable i de màxima resolució. L'únic inconvenient és que la càmera grava en analògic, la qual cosa ens ha portat a haver de passar les cintes a digital amb la seua corresponent pèrdua de qualitat .

A més a més, el mode manual de la Z1 permet, de forma fàcil i intuïtiva, un control total dels paràmetres que determinen la llum. Per això i per estalviar feina de postproducció, s'ha optat sempre a l'ús exclusiu del mode manual de gravació.

La resta de material utilitzat ha estat un tríode i un micròfon de perxa amb el seu corresponent zeppelin. Per tal d'evitar sorpreses finals amb el so, sempre hem fet ús d'una gravadora externa Zoom H1, ja que un dels membres de l'equip en tenia una, i

ens servia com a assegurança en cas que l'equip fallara. No obstant, en cap moment s'han hagut d'emprar els enregistraments provinents de la gravadora.

4. El pla de treball

4.1 La preproducció

Tot i haver tingut aprovat el projecte en primera instància, per motius personals no vam començar la preproducció fins al mes d'abril. Aquest fet ens ha condicionat el treball, ja que hem tingut molt poc de temps per a confeccionar-ho tot. Però, creiem que això ens ha permès ficar-nos en la pell d'un veritable periodista, ja que els professionals de la informació hi disposen de molt poc de temps per a fer un producte d'aquest tipus -i més llargs encara-.

Per a emprendre el projecte, vam desenvolupar un primer esbós del reportatge, el que ens va facilitar la recerca d'informació i dades. Aquesta tasca, prou complicada -ja que no s'ha tractat prèviament-, ens ha dut a investigar webs institucionals (Síndic de Greus, Síndic de Comptes), personals (dobladors), empresarials (estudis de doblatge), etc. La informació que hem trobat a la xarxa ha estat molt pobra, pel que hem buscat i pressionat el màxim possible les fonts per extreure'n el més important. La poca informació existent sobre el tema ens va obligar a realitzar un recull de premsa (mirar l'annex) amb totes aquelles notícies provinents de mitjans de comunicació escrits i audiovisuals que tractaven la crisi del doblatge en valencià, per tal d'aconseguir un major coneixement global de l'estat del sector en els darrers anys. En total es van acabar extraient més d'una trentena de notícies pertanyents a diferents mitjans (agències, periòdics digitals, mitjans valencians, catalans...). No obstant, per repetició i provenir de blocs o mitjans locals, es van acabar reduint a una vintena de notícies.

4.1.1 Entrevistes

Una vegada llest el pla de preproducció, vam començar a preparar les entrevistes, d'acord amb el plantejament previ. Totes elles es basen en els següents punts, que ahora compleixen els objectius assenyalats en el punt 2:

1. El sector del doblatge en valencià: història

2. Què ha passat amb el sector?
3. Com ho heu combatut?
4. El futur del sector

D'altra banda, també hem intentat que facen autocrítica, però pocs d'ells ho han fet.

La relació d'entrevistats, en un primer moment, estava integrada per un extens ventall de fonts: actors de doblatge, professionals tècnics, gerents, associacions, traductors i, fins i tot, polítics. Després de la tasca d'investigació i valoració, vam iniciar el procés de contacte amb les següents persones:

- **Frederic Chaume**, catedràtic i professor titular de la Universitat Jaume I. És traductor i intèrpret.
- **Vicent Orengo**, president de l'Associació Valenciana d'Estudis de Doblatge i Sonorització i promotor de l'estudi Somàgic.
- **Rafa Ordóñez**, actor de doblatge i cap d'AC Estudis.
- **Júlia Sorlí**, actriu de doblatge.
- **Nina Romero**, actriu de doblatge.
- **Clemente López**, actor de doblatge.
- **Francesc Fenollosa**, actor de doblatge.
- **José García**, actor de doblatge emigrat a Barcelona.
- **Montse Miralles**, gerent de Sonoblok (Barcelona) i actriu de doblatge als inicis de Canal Nou.
- **Enric Ferreras**, accionista de Tecni-3 (Badalona).
- **Rosa Agost**, traductora i professora titular de la Universitat Jaume I.
- **Pere Miquel Campos**, periodista i actor de doblatge als inicis de Canal Nou.
- **Vicent Moreno**, president d'Escola Valenciana.

Polítics

- **Mònica Oltra**, candidata a la presidència de la Generalitat Valenciana per Compromís.

- **Ximo Puig**, candidat a la presidència de la Generalitat Valenciana pel PSPV-PSOE.
- **Alberto Fabra**, expresident de la Generalitat Valenciana.
- **Ignacio Blanco**, candidat a la presidència de la Generalitat Valenciana per Esquerra Unida.
- **Antonio Montiel**, impulsor de la ILP i candidat a la presidència de la Generalitat Valenciana per Podemos.

Tot i això, després de nombrosos correus electrònics i telefonades va ser impossible aconseguir l'entrevista desitjada, sobretot per diferents qüestions com l'agenda, disponibilitat i, perquè no dir-ho, manca d'interés. A més a més, finalment no vam contactar amb cap dels polítics anteriorment esmentats, ja que vam decidir suprimir-ho per manca de temps (tot i que és cert que no comptàvem amb la seua presència, a l'aproximar-se una cita electoral tan important).

El principal problema que hem trobat durant la confecció del reportatge va ser la negativa de José García -valencià emigrat a Catalunya- a participar-hi, al sofrir un problema familiar a pocs dies de la gravació. Com que la data d'entrega d'aquest projecte era pròxima, vam haver de buscar ràpidament una alternativa, que ens la va facilitar el propi García (César Lechiguero). No obstant això, finalment vam decidir reduir la durada de l'apartat destinat a l'emigració, ja que no podíem permetre'ns viatjar de nou a Catalunya per gravar una entrevista de pocs minuts. En un altre moment, amb més recursos econòmics, no ho haguérem dubtat.

De cara a la fase de producció, vam concertar entrevistes amb:

- **Frederic Chaume**: és traductor i ha treballat tant per a Televisió Valenciana com per a estudis de gravació. És coneixedor del sector i un dels traductors més respectats de l'Estat espanyol.
- **Vicent Orengo**: va obrir un dels primers estudis de doblatge en el País Valencià, Somàgic, a l'any 1986. És un dels pocs centres que encara sobreviu, ja que té com a mercat de treball el doblatge en castellà.

- **Rafa Ordóñez:** és actor de doblatge i gerent d'AC Estudis, un altre estudi supervivent.
- **Júlia Sorlí:** és actriu de doblatge. Actualment aturada.
- **Nina Romero:** és actriu de doblatge.
- **Clemente López:** és actor de doblatge i locutor a la Cadena Ser València.
- **Francesc Fenollosa:** ex president de la Federació Valenciana de l'Audiovisual i actor de doblatge. A l'esclatar la crisi va començar a oferir tallers de doblatge, en un intent per potenciar l'interés social per aquesta indústria i, a més, reinventar-se.
- **Montse Miralles:** Gerent de Sonoblok, empresa que va participar en un dels primers doblatges d'RTVV. A més, hi va participar de forma activa als primers doblatges de Canal Nou.
- **Enric Ferreras:** Primer accionista de Tecni-3, l'estudi de doblatge on es van fer els primers doblatges en valencià per a Canal Nou.
- **César Lechiguero:** és actor de doblatge. Va abandonar el País Valencià per trobar-hi sort a Catalunya, on actualment hi treballa doblant pel·lícules al castellà.

4.1.2 Pressupost

En un principi vam realitzar un pressupost orientatiu, que no té res a veure amb el pressupost liquidat. A l'**Annex 1** s'hi detalla tant el pressupost previ com el final, resultat dels càlculs posteriors a la realització pròpia de la peça (dietes no incloses).

4.2 La producció

Hem dividit la gravació en els següents blocs:

- **Castelló de la Plana:** Aprofitant les instal·lacions de la Universitat Jaume I, vam gravar l'entrevista al catedràtic Frederic Chaume a l'estudi de doblatge.
- **València:** A la capital valentina hi vam anar en dues ocasions, una per a gravar les entrevistes als participants i gerent d'AC Estudis (a les seues instal·lacions) i de Júlia Sorlí, actriu de doblatge. Aquesta última va tindre lloc a la biblioteca de

la Societat Coral El Micalet. L'altra va ser per filmar l'entrevista a l'actor de doblatge Francesc Fenollosa, en un centre social alternatiu. De la mateixa forma, vam anar a gravar un taller de doblatge a una aula Universitat Politècnica de València.

- **Burjassot (València):** En aquesta ciutat de l'Horta vam gravar els exteriors de les instal·lacions de Ràdio Televisió Valenciana.
- **L'Alcúdia (València):** Als estudis de Somàgic hi vam entrevistar a Vicent Orengo, gerent de l'empresa. A més, també hi vam poder gravar material de recurs.
- **Barcelona:** A la Ciutat Comtal vam parlar amb Montse Miralles, en un espai obert del districte del Poblenou. A la zona centre hi vam gravar imatges de recurs, així com a l'Escola de Doblatge de Barcelona.
- **Badalona:** L'entrevista a Enric Ferreras va ser al passeig marítim de Badalona.

A finals de maig, una vegada acabada la tasca de producció, vam bolcar tot el material gravat, per tal de seleccionar allò que volem per al nostre producte. Així vam configurar el guió literari definitiu, format per una veu en off -conductora del fil argumental- i la combinació de les respostes dels agents implicats. El narrador ha estat, per mutu acord, Irina Sánchez Chulio, ja que té més experiència davant el micròfon.

4.3 La postproducció

Per tal d'editar el material, hem escollit Final Cut Pro, pel fet que és el programari més precís que coneixem. Cal dir que, en un principi, vam barallar la possibilitat d'usar el Sony Vegas Pro o l'Adobe Premiere, però, pel fàcil accés i l'experiència prèvia adquirida durant la carrera van fer que ens decantàrem, finalment, pel primer. També van influir aspectes com la falicitat de retoc d'àudio i la gran varietat de formats per exportar el producte final.

Però, abans de muntar i com que havíem escollit una càmera analògica, vam haver de bolcar el contingut prèviament gravat. Aquest procés ha sigut llarg, ja que, com que comptàvem amb molt de material per digitalitzar, hem hagut d'invertir molt de temps.

D'altra banda, no vam tindre cap complicació en aquesta etapa, tret de la llarga tasca de minutatge i transcripció de les entrevistes.

El producte estava clar, així que va ser quelcom mecànic. Comptàvem amb molt de material per incloure al reportatge final i, les entrevistes ens permetien connectar fàcilment els blocs temàtics d'una manera versàtil i amena.

Per a dotar d'un major ritme al reportatge, vam decidir incorporar diverses peces musicals. Entre elles, destaca *Dark Beyond the Blue*, una peça ambient del grup americà *Hammond*, que apareix de forma reiterada a l'audiovisual, degut al recolzament que aporta al missatge, gràcies al seu to i ritme.

Hem optat per evitar el màxim possible la inclusió de música amb lletra enmig del reportatge, per així evitar que l'espectador pugua reconèixer-la i que aquesta li recorde o l'evoque a elements que puguen distreure'l del missatge. Per aquest mateix motiu vam decidir incorporar un extracte sense veu de la cançó *Benvolgut*, de Manel, amb el que difícilment se'l pot identificar.

La peça compta amb altres peces musicals com són *Money, money, money* d'ABBA o Camins de Sopa de Cabra, totes elles escollides pel pur recolzament al missatge, o bé per la lletra, o bé pel ritme, o bé per ambdues coses.

4.4 Emissió

El reportatge, per la seua durada, podria ser emesa per internet, en un espai propi o inclús d'altres mitjans de comunicació dintre de l'àmbit catalano-parlant. En aquest aspecte, podríem parlar de Vilaweb, pel seu compromís amb la llengua pròpia, o d'altres més locals, com La Veu del País Valencià. Creiem que és factible actualment, tenint en compte la qualitat de la peça.

En cas d'ampliació posterior -fins arribar als 30 minuts-, podria ser emesa per televisions d'àmbit comarcal o, fins i tot, autonòmic (tot i que un futur Canal Nou no ho emetria, és obvi), com TV3.

El públic objectiu d'aquest reportatge és ampli però restringit alhora. En aquest hi englobem persones adultes, que comprenen les edats de 18 a 55 anys, i compromesos en la llengua i cultura autòctona. No només hi comptem els valencians, ja que catalans i illencs tenen, si fa no fa, el mateix problema: una indústria del doblatge en català amb poca força per la manca d'interés institucional.

5. Problemes detectats

5.1 Preproducció

Com que no s'ha elaborat cap tipus de producte informatiu semblant, ha estat difícil trobar informació prèvia, pel que vam haver de moure cel i terra per a extreure'n dades i fites importants. Tot plegat ens va dificultar l'elaboració del primer esbòs del reportatge amb rapidesa.

El problema més destacable ha estat el contacte amb les fonts catalanes. Durant la fase d'investigació vam descobrir que part del doblatge en valencià emés per Canal Nou en l'any 1989 provenia de Catalunya, on sí que hi havia un sector del doblatge consolidat. Com que aquells estudis ja han tancat, ens va costar descobrir qui hi va participar en aquelles produccions i qui estava darrere de les empreses. Finalment, per mitjà de la Universitat Autònoma de Barcelona, vam contactar amb un extècnic de so que coneixia els orígens i persones que hi van participar en aquell primitiu projecte.

5.2 Producció

El principal problema que hem tingut, pel que fa a la producció, va ser l'elecció dels llocs on fer les entrevistes. L'entrevista a Vicent Orengo, per exemple, la vam situar a la Casa de la Cultura de Cullera, però l'excés de llum i la poca presència de l'edifici van fer que postposàrem la gravació un dia. Al final la vam fer als estudis de doblatge Somàgic, de la seua propietat, pel que vam guanyar en imatge, il·luminació i, sobretot, vam aconseguir interessants imatges de recurs. Pel que fa a l'entrevista amb Francesc Fenollosa, per motius personals de l'entrevistat va cancel·lar el taller de doblatge que

tenia previst per al dia 14 de maig, pel que vam haver d'endarrerir la gravació fins al dia 16 de maig.

Una altra de les dificultats va ser l'extracció del material del Laboratori de la Jaume I, ja que hi havia molta demanda durant el mes de maig. No obstant això, sempre l'hem pogut traure a temps per gravar les entrevistes i no hem hagut de retardar o anul·lar-ne cap.

Respecte al material, hem tingut diversos problemes amb el tríode -no sempre-, pel fet que hi ha molt poc de coneixement entre l'alumnat i no el tracta de la forma correcta. Així, en més d'una ocasió hem gravat amb el tríode coix, el que ens ha donat molt de mals de caps.

5.3 Postproducció

Com que cap dels dos membres de l'equip de producció té un Mac a casa, els dispositius d'emmagatzematge propis, com bé poden ser discs durs o targetes SD, eren incompatibles amb el sistema operatiu en funcionament a les instal·lacions universitàries. Per aquest motiu ens veiem obligats a deixar el material bolcat a les cabines d'edició per poder arreplegar-lo el dia següent tallant-lo i exportant-lo un a un.

En una d'aquestes, quan vam tornar per exportar el material que havíem bolcat el darrer dia, ens vam trobar amb la sorpresa que ens havien borrar part de la gravació. Açò va retardar encara més el procés inicial de bolcatge, i per tant, la postproducció del reportatge.

El fet de tornar a bolcar en dates pròximes a l'entrega ens va obligar a abandonar la idea de presentar-nos a primera convocatòria, que era el nostre objectiu.

A banda de la sempre difícil reserva d'espais de treball, ens vam trobar amb la dificultat d'equilibrar el retoc de color perquè els interiors i exteriors adquiriren una coherència pel que fa a l'estètica. Com que la majoria de les entrevistes van ser realitzades a

interiors i, en concret, a estudis de sonorització, no hi ha hagut cap tipus de distorsió greu pel que fa al so.

Al reportatge audiovisual hem fet ús d'uns cinquanta segons d'imatges de recurs, pertanyents al tancament d'RTVV i interiors i exteriors de les instal·lacions tancades de Canal 9. Ens vam traslladar un dia a Burjassot per a gravar, tot i que només teníem accés als exteriors de la seu. Allí, després de muntar el trípod i col·locar la càmera, ens van cridar l'atenció fins i tot per aparcar el cotxe davant de l'edifici, justificant que aquest barrava el pas als vehicles que podien entrar i eixir de les instal·lacions. Aquell dia vam enregistrar imatges dels exteriors dels edificis, parada de tram, cartells indicadors... No obstant, i per cohesió amb el text del guió, vam haver d'usar imatges d'altres mitjans que mostraren el tancament de la televisió i les instal·lacions per dins. D'aquesta forma, es justifica el seu ús als primers segons del vídeo i al final del mateix.

6. Valoració final

Hem de reconèixer que al principi de tot, molt abans de començar amb el projecte, teníem por. Teníem por a que el producte caiguera en la monotonia, que el tema ens poguera caure, que no poguérem traure el que volíem o esperàvem en un principi. Tenint en compte que vam ser acceptats en primera convocatòria i sense cap anotació, notàvem la pressió d'acomplir les expectatives que havíem generat.

Va ser complicat quadrar horaris, no només amb els entrevistats, sinó també entre nosaltres. Els dos estàvem realitzant pràctiques o treballant i hem hagut de sacrificar temps de la feina per poder continuar endavant amb el projecte i presentar-lo quan tocava. Creiem que hem aconseguit molt bones fonts per al projecte i que tots ens han sorprés gratament amb el que han dit. De fet, la frase més repetida durant aquests mesos ha sigut 'hem tret molts titulars d'aquesta persona'. Estem molt contents amb el resultat final de l'obra, sobretot per la qualitat periodística.

Considerem que hem tingut molta sort amb el tema que hem escollit. Hem elaborat un treball sobre una temàtica que ens motivava de veres, ja que els dos tenim ganes de traure a la llum quelcom nou sobre aquest tema que ens toca tan de prop i que tan

oblidat està: el doblatge en valencià. Hem tingut la sort de conèixer als herois de la nostra infantesa, d'introduir en un mateix producte totes les coses que hem après durant aquest viatge de quatre anys al que anomenem carrera.

No considerem Veus Silenciades com un treball més o com una assignatura que hem d'aprovar. Veus Silenciades s'ha convertit en una petita part de nosaltres.

VEUS SILENCIADES

Francisco Daniel Garcés

Irina Sánchez Chulio